

Hensyn til, hvorvidt de, man maatte beslutte at ville indstille, kunne antages ogsaa at ville blive anerkjendte af den vedkommende Kirke-minister, saa at Indstillingerne altsaa ikke behøvede at sendes tilbage og nye Valg at foretages. Leiligheden er vel her aabnet for, at der kan foretages nye Valg, forsaavidt de Vedkommende maatte finde, at ingen af de tre først Indstillede kunde ansees for heldig, men det er ikke ønskeligt, at noget Saadant skulde skee for ofte, og det har man tænkt ved mange Leiligheder, ja vistnok som oftest kunde forhindres derved, at vedkommende Biskop og Provst paa Ansøgningerne gjorde de Bemærkninger, hvortil de fandt sig foranledigede. — § 6 er der en Bestemmelse, som er noget afvigende fra de tilsvarende Bestemmelser i Skoleloven med Hensyn til Besættelsen af Skolelærerembeder. I den af mig nævnte Lov er det nemlig bestemt, at naar den Kaldsberettigede tilbagesender Indstillingen af de tre Ansøgere til Skolelærerpladsen, kan Sogneraadet, som med Hensyn til Skolelærerembedernes Besættelse er den Autoritet, der gjør Indstilling, vedtage, at det ikke vil gjøre nogen ny Indstilling, og saa gaaer Kaldelsen af vedkommende Skolelærer over fra Skoledirectionen eller Biskoppen til vedkommende Minister, som da afgjør, hvem der skal indsættes i Embedet. Man kunde ikke optage denne Bestemmelse her, naar alle Pastoratets Menighedsmedlemmer ere stemmeberettigede; thi naar blot to eller tre stemte, maatte deres Indstilling tages gyldig. Det er jo ingen Autoritet, der bestemmer, om den vil afgive Stemme eller ikke, men hele den samlede Vælgermasse, og der vil Fleertallet ikke ved en Beslutning om ikke at ville vælge paany kunne betage Mindretallet dets Ret til igjen at stemme, forsaavidt det vil indstille nye Mænd. Vi ere altsaa gaaede ud fra, at under disse Forhold vil der stedse skee Omvalg, naar det Tilfælde skulde indtræde, at den første Indstilling blev tilbagesendt. — § 7 antage vi ogsaa, at Thinget vil finde indeholder en rigtig Bestemmelse. Man kunde nemlig sige, at naar der skal indstilles Tre, og kun Tre have ansøgt om Embedet, var der Intet at stemme over med Hensyn til Indstillingen, men da vi gaae ud fra, at det er af stor Betydning, hvem der indstilles

som Nr. 1 eller som Nr. 2 eller som Nr. 3, have vi troet det rigtig at sætte i Loven, at der skal finde Afstemning Sted med Hensyn til den Orden, hvori der skal indstilles.

Bale: Det ærede Thing vil vistnok indrømme, at den Sag, som her foreligger, hører til de særdeles vigtige; det vil indrømme, at vi her have for os et Lovgivningsarbejde, som fra mange Sider i Landet vil blive betragtet paa en saadan Maade, at man maa være forberedt paa en ganske eiendommelig Modstand. Een Gang tidligere har Rigsdagen haft et Lovgivningsarbejde for, der vedrørte en lignende Retning som den, her er Tale om, og Rigsdagen fik dengang at føle, at der er en Magt overfor den, som, naar den vil, er istand til at reise en betydelig Modstand mod Lovgivningsarbejder af denne Natur. Derfor er det dog ikke min Hensigt at fraraade det ærede Thing at gaae ind paa Sager af denne Art, men forsaavidt mit Raad skulde gaae i nogen Retning, beder jeg om, at man meget nøiagtigt vil trænge ind i Sagens inderste Folder, for at det ikke skal komme som en Besskyldning bag efter, at man var gaaet ind paa Noget, som man ikke har haft fuldstændig Ret til, — ville Nogle sige —, eller —, ville Andre sige —, som man ikke har haft fuldstændig Indsigt i og Besøielse til at drøfte. Hvis vi gaae ud fra den almindelige folkelige Opfattelse af dette Forhold, saa ligger det da i Sagens Natur, at der er noget høist Mærkværdigt i, at Centralbestyrelsen her i Kjøbenhavn udtager blandt de unge Mennesker, som underkaste sig den saakaldte theologiske Examen, hvem den vil efter de Charakterer og Anciennitets Hensyn, som Staten nu engang finder sig berettiget til at tage, og naar Ledighed finder Sted ude i Landet, da uden allermindste Indskyldelse fra Beboernes Side besidder dem en Embedsmand, som ikke blot skal gaae ind i deres borgerlige Forhold, i deres retslige Forhold, men som skal gaae ind i Hjerterets allerinderste Forhold. Heri synes at ligge en betydelig Modstjelse, og jeg troer, at det ikke vil kunne undgaaes, at der i Løbet af nogle Aar vil hos dem, der skulle benytte disse gjennem Regjeringen til Sognene eller Menighederne sendte Embeds-